

VAD KAN VI LÄRA OSS OM SAUDIAVTALET DEBATTEN?

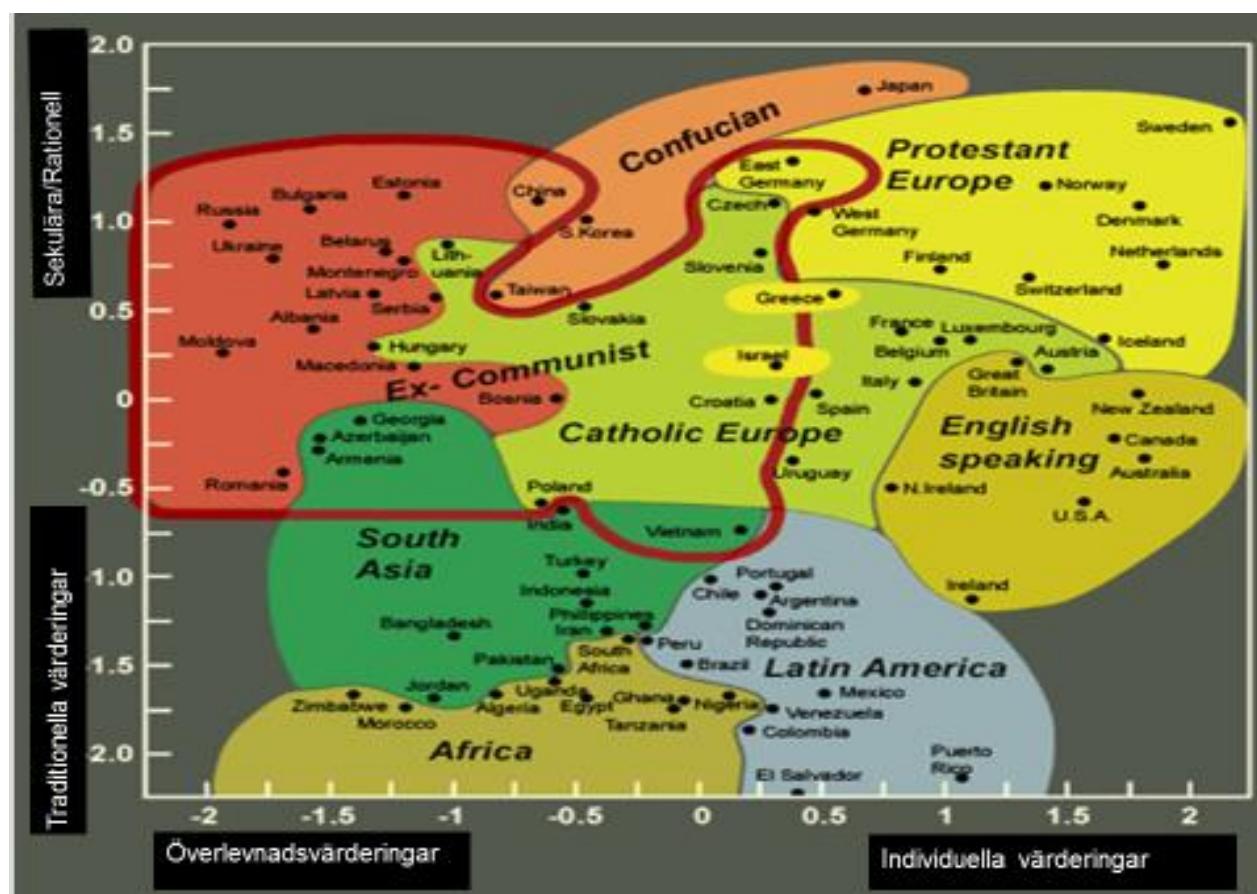
Jag hade själv den mycket intressanta upplevelsen att få delta i SVT Debatt programmet den 12 Mars ihop med Maj-Britt Theorin (S), Kerstin Lundgren (C), Pernilla Stålhammar (MP) och Widar Andersson (Chefredaktör på Folkbladet (S)) och det var uppenbart att debatten bara handlade om inrikespolitik och inte om varför problemet i första hand hade uppstått, nämligen i mitt tycke avsaknaden av tvärkulturell kompetens.

För alla personer involverade i internationella affärer, invandring och politik är det mycket viktigt att ha kunskap om de stora skillnader som det finns mellan världens länder och kontinenter. Vi har olika uppfattningar om t.ex. värderingar, kommunikation och makt.

Värderingar kan delas in i fyra områden:

- **Traditionella** värderingar: Religionen är viktig, starka familjeband, accepterar makt, emot abort, skilsmässa, dödshjälp, självmord m.m.
- **Sekulära – Rationella** värderingar: Tvärtemot traditionella värderingar.
- **Överlevnads** värderingar: Fokuserar på fysisk och ekonomisk överlevnad, låg tolerans och förtroendenivå.
- **Individuella** värderingar: Prioriterar jämställdhets- och miljöfrågor, växande tolerans mot invandrare och HBTQ personer. Efterfrågar större del i beslutstagande och politiska frågor.

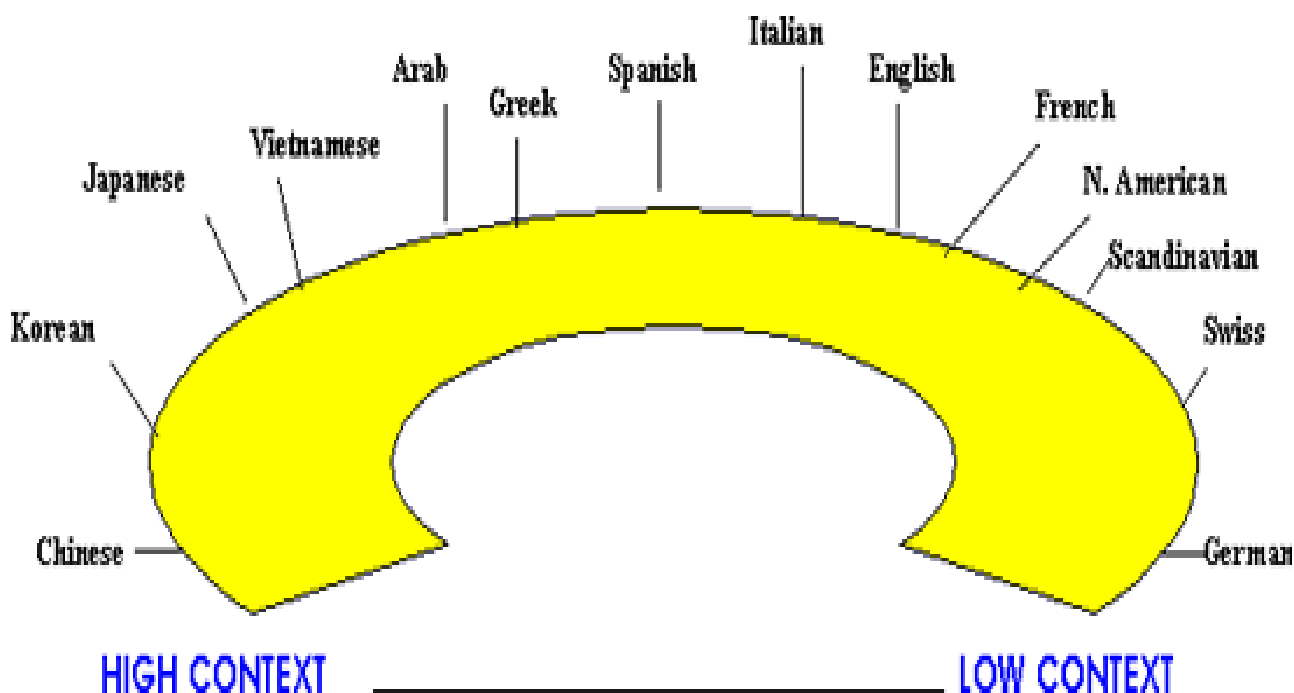
Om vi sätter in dessa värderingar på en skala, så får vi följande intressanta världsbild:

Detta ger ett mycket intressant resultat där Sverige är tämligen ensamt längst upp till höger medan Arabländerna är längre ner till vänster ihop med länder ifrån Afrika, Indien, Sydostasien och till del Sydamerika.

Hur uppfattas vår kommunikation med andra länder?

Här tittar vi på låga och höga kontext (sammanhang) kulturer t.ex.

Vad är hög och låg kontext?

LÅG KONTEXT

Få ord som väljs med omsorg
 Exakt, tydligt och rakt budskap
 Säger det man menar
 Mål = skicka meddelande, utbyta fakta, information och åsikter
 Skrivet och talat ord är viktigast - icke verbala aspekter är mindre viktiga
 Svårt att läsa kroppsspråk

HÖG KONTEXT

> Nyanserade, indirekta och subtila ord
 > Se bakom orden – lyssna, tolka
 > Ger sammanhängande ledtrådar
 > Mål = bygga långa relationer med starka band som gör att man förstår varandra
 > Icke verbalt är viktigt – relationen, situationen, sammanhang
 > Kroppsspråket är viktigt

Ett typiskt exempel på detta är hur Saudi Arabien uppfattade Sveriges bemödande att sända Björn von Sydow till Riyadh för att personligen överlämna brevet ifrån kungen och regeringens meddelande som en ursäkt, medan Margot Wallström gjorde klart att hon har inte bitt om ursäkt.

När det gäller oliktankande om makt värderingar finns det också stora skillnader mellan Sverige och många länder i världen.

I vilken utsträckning förväntar och accepterar mindre mäktiga medlemmar i en grupp hur makt fördelas?

SVERIGE

Jämlikt samhälle >
Föräldrar och barn jämlika >
Elever och lärare jämlika >
Platta organisationer >
Manuellt arbete = lika status >
Makt = Kunnighet & position >
Ålder >
Litar på varandra >
Låg korruption >

ARABLÄNDER, AFRIKA, ASIEN, INDIEN m.fl.

Man förväntar sig orättvisa
Föräldrar förväntar sig lydnad
Elever respekterar lärare
Hierarkiska organisationer/diktatur
Manuellt arbete = lägre status
Makt = Familj & tradition, kontakter
Ålder = respekt
Känner sig osäkra på varandra
Oftast hög korruptionsnivå

Vi har alltså mycket att lära och ta hänsyn till när vi har med andra kulturer att göra. Sverige är längst upp till höger på kartan som visar länders olika värderingar och det gör det svårt för oss att ensamma ta upp kampen för mänskliga rättigheter och feministisk utrikespolitik. Det är bra att Sverige driver på men det behöver göras på ett mycket smartare och anpassat sätt, t.ex. med stöd ifrån andra länder som har liknande värderingar och med användande av andra ordalag. Då har det större tyngd och möjlighet att nå fram och få verkan utan att skada våra bilaterala relationer.